

CEBRE - Česká podnikatelská reprezentace při EU

- Hájí zájmy českých podnikatelů a jejich organizací před orgány EU
- Informuje české podnikatele o legislativní činnosti EU v jejich oboru
- Školí české podnikatele a manažery přímo v Bruselu
- Zastupuje české podnikatelské organizace u evropských podnikatelských federací

„Obohacování REACH – Scénáře budoucího vývoje“

REACH jakožto regulační nástroj Evropské unie, který se týká registrace, vyhodnocení, autorizace a omezení chemických látek je v platnosti již od 1. června 2007, kdy nahradil několik Evropských nařízení a směrnic jednotným systémem. I přes několikaletou platnost této legislativy se i dnes potýkáme s různými výzvami, které jsou spojené s jednotlivými složkami tohoto nařízení.

Právě z tohoto důvodu uspořádala 9. května 2012 Polská konfederace soukromých zaměstnavatelů **LEWIATHAN** spolu se Stálým zastoupením Polské republiky při EU konferenci na téma: „Obohacování REACH – Scénáře budoucího vývoje“, kde zástupci zainteresovaných aktérů debatovali nad úskalími a dalšími výzvami této legislativy.

Konference byla rozdělena do dvou částí, mezi účastníky konference, kteří promluvili v úvodní části, byli: **Otylia Trzaskalska-Stroińska**, zástupkyně ředitele odboru pro inovace a průmysl z Ministerstva hospodářství Polské republiky a **Andrzej Krześlak** z Polské komory chemického průmyslu. Ve druhé části vystoupili zástupci průmyslu a členských států, mezi kterými byli: **Beata Kowalczyk**, expertka polského Ministerstva hospodářství, **France Capon** z Institutu pro nikel (Nickel Institute), **Erwin Annys** z Evropské rady pro chemický průmysl (CEFIC), **Petra Zoellner** z Asociace výrobců evropských diagnostických zařízení a nakonec vystoupila **Brigitte Amoroso** z Institutu pro vývoj kobaltu. Druhou část debaty moderovala **Agata Staniewska**, expertka Polské konfederace soukromých zaměstnavatelů LEWIATHAN.

Po úvodním slovu paní velvyslankyně **Karoliny Ostrzyniewské** z Polského stálého zastoupení promluvila **Otylia Trzaskalska-Stroińska**, která obecně charakterizovala zmíněné nařízení, připomněla datum přijetí a také jeho hlavní cíle. Poté popsala zainteresované aktéry podle jednotlivých úrovní. Na té evropské zmínila Evropskou komisi a Evropskou agenturu pro chemické látky (ECHA), dále na národní úrovni uvedla kompetentní a pravomocné vládní úřady a orgány a nakonec na úrovni průmyslu zmínila výrobce, dovozce a koncové uživatele. Následně poreferovala o základních prvcích nařízení o autorizaci, omezeních a jednotlivých fázích registračního procesu. Závěrem uvedla, že „jedním z hlavních cílů autorizačního procesu je zajištění fungování Vnitřního trhu EU.“

Debata se poté přesunula k implementaci REACH, účastníci konference probírali fáze přijetí a zároveň momentální stav, kde se proces registrace nachází. Následovala prezentace **Andrzeje Krześlaka**, který se ve své prezentaci soustředil na pět a půlleté zkušenosti a pozorování implementovaného nařízení, tj. od doby jeho platnosti. Mezi pozitivy například uvedl, že se jedná o sjednocenou evropskou legislativu v tomto odvětví. Dále, že REACH přináší podle něj „zdánlivé“ výhody pro životní prostředí, veřejné zdraví i zaměstnanecký sektor, stejně jako pro inovace a průmysl. Pokračoval výčtem zkušeností z perspektivy Komory chemického průmyslu, mezi kterými uvedl:

- existenci firem, které stále nejsou registrované,
- špatné povědomí koncových (downstream) uživatelů o jejich právech vyplývajících z článku 37,
- Polsko jako jedna ze zemí s nejvyšším počtem porušení tohoto nařízení,

CEBRE - Česká podnikatelská reprezentace při EU

- Hájí zájmy českých podnikatelů a jejich organizací před orgány EU
- Informuje české podnikatele o legislativní činnosti EU v jejich oboru
- Školí české podnikatele a manažery přímo v Bruselu
- Zastupuje české podnikatelské organizace u evropských podnikatelských federací

- nekompatibilita se sektorovou legislativou,
- špatné povědomí o povinnostech vyplývajících z článku 7 a z článku 33,
- složitý a nákladný přístup ke sdružením,
- polské úřady kladou extrémní důraz na kontrolu Bezpečnostní dokumentace (SDS – Safety Data Sheets),
- zbytečná cirkulace papírové dokumentace,
- spousta papírování.

„Velké firmy se raději přizpůsobí této legislativě, ale otázkou zůstává přístup Malých a středních podniků“, dodal **Kržešlak**.

Debatu se poté přesunula k dopadu legislativy REACH, konkrétně k nákladům, které jsou s tímto nařízením spojené. Ty totiž nejsou omezeny pouze na finance vydané na registraci a testování, ale jsou zde i další náklady, jako například na autorizaci a podobně. V současnosti je nemožné odhadnout celkové náklady, hlavně protože nejsou známy všechny. Jak bylo řečeno na konferenci: „Měl by zde existovat neustálý zájem o monitoring, který by pomohl identifikovat problémy a najít jejich řešení.“ Poté byly diskutovány dopady REACH na konkurenceschopnost, kdy se účastníci shodli, že nařízení mění způsob komunikace v dodavatelském řetězci. S tím je spojeno několik otázek pro koncové uživatele, které byly zmíněny:

- Bude látka, se kterou pracuji zaregistrována?
- Bude moje poptávka pokryta dodavatelem?
- Bude můj dodavatel potřebovat autorizaci, a bude mu schválena?

V závěru této části, byly nastíněny příležitosti, které nařízení REACH čekají. Mezi nimi bylo například: zpřísnění podmínek, tak aby stejné závazky byly povinné i pro výrobce mimo EU, dále zda se REACH stane nástrojem k usnadnění inovací a jak se v budoucnu povede zjednodušit toto nařízení, aniž by došlo k odchýlení se od jeho základních principů.

Následně se slova ujala **Beata Kowalczyková**, která se ve svém vystoupení soustředila především na legislativní proces z pohledu ministerstva. Na druhou stranu, také jako většina účastníků nezapomněla zmínit pozitiva, která toto nařízení přineslo, jako například: sjednocení legislativy v tomto odvětví ve 27 zemích EU, harmonizace jednotlivých právních předpisů informovanost o chemických látkách po celém trhu EU. Součástí její prezentace byl výše zmíněný popis legislativního procesu, kde ilustrovala, jak probíhá evaluace spisu, od veřejných konzultací, přes jednotlivé výbory (Výbor pro vyhodnocení rizik, Výbor pro socio-ekonomickou analýzu, Výbor pro členské státy) a přes Evropskou agenturu pro chemické látky. „V revizi k 1. červnu 2012 se dozvíme, zda bude nutné pozměnit, nebo doplnit nařízení REACH, tak abychom se vyhnuli potencionálnímu překrytí s jinou legislativou“, uzavřela svou prezentaci **Kowalczyková**.

Poté se slova ujala **France Capon** z Institutu pro nikl, která se ve své prezentaci soustředila na Proces autorizace a seznamy chemických látek. Předmětem autorizace jsou látky uvedené v Dodatku XIV nařízení REACH. Chemické látky na tomto seznamu nesmí být použity v EU, pokud nedošlo k autorizaci. France Capon uvedla: „než se chemikálie dostanou na seznam v Dodatku XIV, musí být identifikovány jako SVHC (Látky vyvolávající velmi velké obavy – Substances of Very High Concern) a zařazeny na Kandidátský seznam“. Identifikaci látek jako

CEBRE - Česká podnikatelská reprezentace při EU

- Hájí zájmy českých podnikatelů a jejich organizací před orgány EU
- Informuje české podnikatele o legislativní činnosti EU v jejich oboru
- Školí české podnikatele a manažery přímo v Bruselu
- Zastupuje české podnikatelské organizace u evropských podnikatelských federací

SVHC provádějí členské státy nebo Evropská komise, kteří připraví návrh na zařazení příslušných látek na seznam. Tento dokument pak projde formální procedurou, jejíž součástí jsou veřejné konzultace. Poté ECHA doporučí některé z nich k zařazení do Dodatku XIV a nakonec Evropská komise spolu s Evropským parlamentem a členskými státy rozhodnou, zda je do seznamu přidají nebo ne. „Proces autorizace je časově velice náročný a komplikovaný, proto je důležité pro-aktivní zapojení představitelů chemického průmyslu. Pokud chceme zlepšit krizový management je nutná otevřená debata se zástupci průmyslu“, uzavřela svou prezentaci Caponová.

Poté vystoupila **Petra Zoellnerová**, která nejdříve definovala zařízení operující na principu diagnostiky *in vitro* a v této souvislosti vyzdvihla důležitost chloridu kobaltnatého pro fungování těchto zařízení a také zdůraznila, že tato látka podléhá velice přísné kontrole. Pokračovala tvrzením, že nařízení REACH, konkrétně proces autorizace představuje velkou zátěž pro zmiňované odvětví. Na základě zkušeností v této oblasti uvedla na závěr několik doporučení, která mimo jiné zahrnovala:

- nutnost rozdělení chemických látek podle priorit,
- potřeba dostatku informací o socio-ekonomickém a bezpečnostním dopadu před uvedením látky do Dodatku XIV,
- přihlídnutí k otázkám spojených s řízením rizik ještě před uvedením chemické látky v Dodatku XIV.

Na závěr konference vystoupila **Brigitte Amoruso**, která nejdříve přítomné uvedla do procesu schvalování legislativy ohledně kobaltových solí. Ta se nyní nachází ve fázi příprav legislativy a Evropská komise zkoumá velké množství informací k tomuto tématu. Dále pokračovala popisem odvětví, kde se kobaltové soli používají a vyjádřila svoje obavy ohledně přijímané legislativy. „Pokud by došlo k autorizaci kobaltových solí, výsledkem bude nesourodost tohoto rozhodnutí s ostatními politikami EU“, uvedla. Nakonec uzavřela svoji prezentaci několika doporučeními, mezi kterými byly například:

- Detailní vyhodnocení krizového řízení předtím než je jakákoliv chemická látka navržena členským státem na Kandidátský seznam.
- Vyhodnocení dopadu nařízení jako součást mezi-slужебních (Inter Service Consultation) konzultací by mělo být dokončeno Komisí předtím, než je podán jakýkoliv předběžný návrh.

Konference ukázala, že i po více než pěti letech je legislativa REACH stále otevřeným tématem a jako nařízení má svá jednoznačná pozitiva i negativa, jak někteří zainteresovaní aktéři na konferenci přednesli. Mezi hlavními problémy je přemíra byrokracie spojená s tímto nástrojem, na druhou stranu někteří účastníci připustili, že není snadné zjednodušit tuto legislativu a zároveň se neodchýlit od jejích základních principů. Směrem jak zlepšit fungování REACH je, jak se většina účastníků shodla, lepší komunikace mezi zainteresovanými aktéry hlavně ve fázi, která předchází procesu autorizace jednotlivých chemických látek. V neposlední řadě také očekávané zhodnocení implementace nařízení, které by měla Komise předložit do 1. června. Zhodnocení bezpochyby přinese nový pohled na stav legislativy, od kterého se bude odvíjet případné doplnění či změna nařízení REACH.

Zpracovalo CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU dne 18. května 2012